

El llenguatge

16/XII/1978

Potser

Amb el conjunt constituït per la forma verbal pot, del verb poder, i la forma infinitiva ser, que escrivim formant un sol mot, és a dir, amb grafia aglutinada, hem creat l'adverbi de dubte potser, que usem amb el mateix valor que les locucions tal vegada, tal volta i per ventura, molt corrent, aquesta darrera, en el parlar de les Illes Balears: Potser té mal de queixal, No sé pas qui m'ha trucat: potser el president, potser el secretari.

Ha estat assenyalada, diverses vegades, la diferència entre aquest adverbi potser i el conjunt format per la mera coincidència dels dos elements simples d'aquest adverbi: dit altrament, la diferència entre potser, un sol mot, i pot ser, conjunt de dos mots. Pel que fa a la pronunciació, cal observar que l'adverbi potser havent resultat un mot agut —amb la primera síl·laba, per tant, àtona— la o d'aquesta síl·laba és pronunciada com una u a tota la zona oriental del nostre domini lingüístic, on la o feble és sempre reduïda a una u. En canvi, el conjunt pot ser que trobem en oracions com També pot ser que no vingui, M'agradaria parlar amb tu, si pot ser, Quan ell diu que no pot ser és que no pot ser, és pronunciat distintament com dos monosíl·labs tòncics. Cal notar, d'altra banda, que pot ser pot alternar amb pot ésser (sense que canviï el sentit) i amb podia ser (o ésser), va poder ser, podrà ser, etc, expressant accions en altres temps.

Menys comentat, potser, és l'ús del vulgarisme «podé», propi del llenguatge col·loquial, en expressions com «podé no vindrà», «podé sí», «podé no», etc. Hom diria que una forma com aquesta, resultat d'una clara corrupció de la llengua parlada, no hauria de tenir cap possibilitat d'accedir al llenguatge escrit. El fet però, és que l'acabem de sorprendre a l'original d'un text de caràcter científic, escrita «pudé»: «pudé la que té més probabilitats és...» Potser no és desencertat del tot, doncs, de prevenir contra la bel·ligerància que hom pugui donar a aquesta forma.

Albert Jané